

GENEL GEREKÇE

Akademik anlamda “intihal” başkalarının eserlerinden paragrafları, cümleleri, kelimeleri veya düşünceleri kaynak göstermeden ve atıf yapmadan kendinin gibi göstermek düşünce/ bilgi hırsızlığı anlamına gelir.

Türkiye’de intihal 5846 no’lu Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 23/01/2013 tarihinde değişikliğe uğramış 71. maddesinde bulunmaktadır. 71. maddenin 3. fıkrası der ki:

“Bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır”.

21.08.1982 tarihli Yükseköğretim Kurumları Yönetici Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği’nin 11. Maddesinin a bendinin 3. fıkrasında, “bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek”, diğer bir deyişle intihal, üniversite öğretim mesleğinden çıkarılma fiilleri arasında gösterilmiştir.

Ancak, intihal suçu işlediği için öğretim üyeliğinden çıkarılmış bir akademisyenin Danıştay’a açtığı davada, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun 20.09.2012 tarih, E: 2007/1815 K: 2012/1218 sayılı kararı ve buna bağlı olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’nın İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü’ne gönderdiği 15.04.2013 tarih, 19088 sayılı yazısı ile intihal suç olmaktan çıkarılmıştır. Danıştay, intihal suçu 5846 no’lu Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 71. Maddesinde yer aldığı halde, Danıştay intihalin sadece Yükseköğretim Kurumları Yönetici Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği’de tanımlandığı ve 2547 sayılı YÖK ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunları’nda düzenlenmediği için suç sayılamayacağını ve ceza verilemeyeceğini karara bağlamıştır.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda ve 21.08.1982 tarihli Yükseköğretim Kurumları Yönetici Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği’ne göre suç olan ve ceza gerektiren intihal, Danıştay’ın bu kararı ile suç olmaktan çıkmıştır. Bu durum bilim dünyasını derinden sarsmış, üniversite öğretim üyelerinin kendi aralarındaki yazışmalarda, bizlere gönderdikleri mesajlarda ve sosyal medyada büyük bir infiale neden olmuştur. İntihalin suç olmaktan çıkarılması hem Türkiye’deki öğretim üyelerini hem de Türkiye bilim dünyasını zan altında bırakmaktadır. Üretilen bilimsel eserlerin güvenilirliğinin sorgulanması öğretim üyeleri ve görevlileri açısından onur kırıcı olduğu kadar uluslararası bilim camiasında saygın bir yer edinmeye çalışan Türkiye akademiyasının önünü kesecektir.

Danıştay’ın verdiği kararın gerekçesindeki boşluğu kapatmak, kanunlar arasında tutarlılık sağlamak ve Türkiye’deki akademinin itibarını korumak için intihalin kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinde yapılacak bu değişlikle "intihal" bir kanunla düzenlenecek olup, intihal fiili suç teşkil edecektir. Bu düzenlemeyle beraber kanunlar arasında tutarlılık sağlanacak ve bilim dünyasının güvenilirliği ve gelişimi için bir tehdit olan intihal suçunun işlenmesi önünde engel teşkil edilecektir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53.maddesi'ne "c" bendinin 7. fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını veya eserinde/çalışmasında yer alan düşünceleri kaynak göstermeden kendi orjinal eseri/düşüncesi gibi sunmak intihal suçunu oluşturur. İntihal suçunun kovuşturulma usulü, tespit edilmesi ve verilecek ceza, ilgili kanun ve yönetmeliklerle belirlenir.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

